Zaterdag 11 Januari 1947 DAGBLAD 63ste Jaargang No 5008

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie. Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14 Oranjestad tel. 38

Rusland wenst internationalisatie Panama - Kanaal

Wallace is bang voor Oorlog

RUSLAND WENST INTERNATIONALISATIE PANAMA KANAAL.

Het Russische weekblad voor internationale zaken „Nieuwe Tijden" publiceerde een artikel waarin de internationalisatie van het Panama- en Suez Kanaal wordt aanbevolen.

De schrijver van het artikel K. Serezhin, beoordeelde een boek van de Franse schrijver André Siegfried, dat over dit onderwerp handelde.

Vele landen, zeide hij, hebben belang bij het Suez- en Panama kanaal. Het principe van gelijke kansen, moet hier toegepast worden, zeide hij, omdat de kanalen een instrument worden in handen van het Angelsaksische blok voor een overheersende positie in de wereld. De belangen van alle volken eisen een internationalisatie van deze beide waterwegen.

De Zwarte Zee en de Donau rivier volgens de schrijver slechts van belang voor de aangrenzende landen. De kanalen van Suez en Panama — daarentegen zijn door hun geographische ligging altijd internationale routes geweest, die landen en volken, over de hele wereld verspreid dienst doen. De volken, die hun onafhankelijkheid verloren tengevolge van de overheersing van de imperialistische landen, laten een krachtig protest horen tegen deze stand van zaken. Het is de eerste maal dat de internationalisatie van de beide kanalen openlijk wordt voorgesteld (Moskou, (AP) 10.1).

REDE VAN WALLACE.

In een radiorede liet de bekende Henry Wallace gisterenavond uitkomen, dat volgens zijn mening het mogelijk is dat Engeland tezamen met Amerika gebruik maken van de atomaire bom om Rusland te gaan bestrijden. Een dergelijke gedachte is de zekerste manier om weer in een oorlog te geraken.

Wij moeten aan Polen en Tsjechoslowakije leningen toestaan, om hen zo van Rusland onafhankelijk te maken, want de beheersing van die landen door Rusland zou ook tot oorlog leiden. Hij liet uitkomen dat men deze landen niet hielp door de Lend Lease. Hij gaf als zijn opinie, wijzend op een artikel dat onlangs verscheen van de hand van Churchill, dat anders de situatie zou lijken op een oproep tot alle volkeren om vijandig tegenover Rusland te zijn. (Washington, (AP) 11.1).

WALLACE
Wil weer aandacht trekken.

ARABISCHE DELEGATIE UITGENODIGD.

Sir William Gurney, de Britse Hoge Secretaris in Palestina, deed een uitnodiging toekomen aan het Arabische Comité, om de Londense conferentie over Palestina, die op 21 Januari gehouden wordt, bij te wonen (Jeruzalem, (AP) 10.1).

STALIN ONTVING MONTGOMERY.

De radio van Moskou deelde mede, dat Stalin Montgomery ontvangen heeft (Londen, (AP) 10.1).

BRITS AMBASSADEUR TERUGGEROEPEN.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken maakte de terugroeping bekend van Ambassadeur Victor Frederick Cavendisch in verband met besprekingen betreffende de verkiezingen in Polen waarover Engeland en de Verenigde Staten een protest hadden ingediend. Cavendisch vertrekt morgen voor een week uit Warchau naar Londen (Londen, (AP) 10.1).

JOODSE TERRORISTEN IN ITALIË.

Irgun Zvai Leumi, de Joodse Ondergrondse Organisatie hervatte haar terroristische activiteiten in Italië door te Rome en Venetië bommen te leggen die bij het ontploffen vlugschriften rondstrooiden.

Er werd geen schade aangericht en niemand werd gewond door de twee bommen die voor dat zij ontploften een gefluit als waarschuwingssignaal deden horen. De vlugschriften waren getekend door de Irgun groep en luidden: „De voorhoede van het Palestijnse leger in uw land zendt u haar beste wensen namens de Joodse strijders van Palestina". Terzelfdertijd werd een soort ultimatum, eveneens getekend door de Irgun-groep naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Franse Ambassade te Rome gezonden. Dit ultimatum dreigde met terroristische daden, indien de Italiaanse regering mocht nalaten om invloed te oefenen op de Britse regering bij de op 1 Februari a.s. te houden conferentie, welke zal trachten tot een oplossing van de Palestijnse quaestie te geraken (Rome, (AP) 10.1).

RUSLAND WIL BASES OP SPITSBERGEN.

Het Noorse Ministerie van Buitenlandse Zaken maakt thans bekend dat Rusland gedurende de oorlog de Noorse regering om biezondere voorrechten op Spitsbergen had verzocht. Tevens liet men uitkomen dat het verzoek nog aanhangig is.

In diplomatieke kringen acht men dit een indirecte aanwijzing dat Moskou militaire bases zoekt die strategisch zijn gelegen in het Noordpoolgebied (Oslo, (AP) 10.1).

DE INDO-CHINESE QUAESTIE.

Het cabinet van Blum besloot om Zaterdag de toestand in Indo-China te bespreken. Berichten uit Hanoi meldden dat belangrijke Franse militaire eenheden de hoogvlakte in het Noorden van Indo-China thans beheersen. Een communiqué van de Generale Staf meldde dat de Franse strijdkrachten de stad Sonla, 130 mijl ten Westen van Hanoi, in het bergachtige binnenland van Tonkin, hebben bezet. Vietnamese strijdkrachten zijn uit de stad verdreven en de Fransen hopen spoedig de Chinese grens te bereiken. De terugtrekkende Vietnamesen hebben volgens de berichten 100 Chinese inwoners, van de stad medegevoerd (Parijs, (AP) 9.1).

ARGENTIJNS AMBASSADEUR ARRIVEERT IN ENGELAND

Ricardo La Bougle, de nieuwe Argentijnse ambassadeur voor Engeland arriveerde per s.s. „Condesa" te Plymouth. La Bougle was vroeger als student in Engeland geweest en had aangename herinneringen aan zijn verblijf aldaar. Hij zeide dat hij aan het begin van een missie is, die tot een langdurige vriendschap zal rijpen. Aan boord had La Bougle gelegenheid zijn Engels op te frissen in conversaties met H. Studholme, conservatief lid van het Engelse parlement. Deze deelde aan de pers mede dat men in Zuid-Amerika een enorme bewondering heeft voor Churchill. Hij voegde er aan toe dat Argentinië een goede markt is voor Engelse industriële producten (Plymouth, (AP) 10.1).

DE GEVECHTEN IN INDO CHINA.

De Franse generale staf te Saigon deelde mede dat de Vietnamese infanterie en artillerie hun aanvallen hernieuwden op de Franse stellingen in de sector van Tonkin. De Vietnamezen concentreren hun vuur op het hospitaal te Hanoi. Nam Dinh, dat de vorige week door de valschermspringers werd veroverd, wordt thans door de Vietnamese troepen omsingeld. Zij beschieten de stad met motiervuur. Botsingen tussen Franse en Vietnamese troepen vonden herhaaldelijk plaats in de buitenwijken van de stad. In de sector van Hanoi deden de Franse troepen verschillende tegenaanvallen in de Zuid-Oostelijke buitenwijken waardoor zij de beheersing verkregen over de verkeersweg langs de rivier tot Thonoi. Het hospitaal te Hanoi werd door meer dan zestig granaten getroffen. Hoewel er grote schade werd veroorzaakt vielen er toch geen slachtoffers onder de gewonde Franse soldaten in het hospitaal. (Parijs, (AP) 10.1).

DE OVERGAVE VAN DE ITALIAANSE VLOOT.

Italiaanse marine-veteranen deden in bedekte termen een beroep op de mariniers van de vloot om de Italiaanse oorlogsbodems liever tot zinken te brengen dan deze over te geven aan de overwinnaars. In een dagorder protesteerden zij tegen de bepalingen van het vredesverdrag met Italië en spoorden de zeelieden aan niet toe te stemmen in de schande van een niet-Italiaanse vlag boven de schepen te zien wapperen. Deze schepen, zeide de dagorder, vochten gedurende anderhalf jaar aan de zijde der overwinnaars (Rome, (AP)

BRITS AMBASSADEUR BIJ SPIONNAGE PROCES BETROKKEN.

De naam van den Britsen Ambassadeur in Polen werd voor de militaire rechtbank genoemd in verband met militaire en staatsgeheimen die hij van een verboden Poolse ondergrondse organisatie zou hebben ontvangen. Deze organisatie beraamde een coup d'etat tegen de Poolse regering. De hoofdpersoon in de rechtzitting wegens hoogverraad was Graaf Grocholski, die aan de rechtbank mededeelde, dat hij inlichtingen aan den Britsen ambassadeur overhandigde. Deze inlichtingen werden verkregen door een vroegere ambtenaar op het Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken, die wegens zijn ondergrondse activiteit terecht staat. Een andere beklaagde, die ook aan het Poolse Ministerie werkte, identificeerde de betrokken ambassadeur uit zijn bekentenis als de Britse ambassadeur (Warschau, (AP) 10.1).

BRITS MINISTERIE WEIGERT COMMENTAAR

Het Engelse Ministerie van Buitenlandse Zaken weigerde direct commentaar te leveren over de Poolse beschuldiging. Ambassadeur Frederick William Cavendish is een veteraan onder de Britse diplomaten. Hij is van 1918 af verbonden aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken (Londen, (AP) 10.1).

ARGENTIJNS AMBASSADEUR IN VATICAANSTAD.

Argentinië's nieuwe gezant bij de Heilige Stoel, Conrad Traverso, zal a.s. Zondag zijn geloofsbrieven aan den Paus overhandigen (Vaticaanstad, (AP) 10.1).

LIE OP REIS.

De secretaris van de Verenigde Naties begon een reis naar Zuid Amerika en arriveerde te Mexico, hij werd op het vliegveld door de minister van buitenlandse zaken van Mexico, Jaime Torres welkom geheten. In zijn gezelschap reisde o.a. de Chileense ambassadeur Hector Arancibia Lasso (Mexico, (AP) 11.1).

RECHTZITTING UITGESTELD.

Furio Scarpelli, de uitgever van het anti-clericale weekblad „Don Basilio", die door den Paus geëxcommuniceerd werd, verkreeg uitstel van zijn berechting wegens belastering van godsdienst en clerus. De menigte, die gekomen was om de rechtszitting bij te wonen keerde onvoldaan huiswaarts (Rome, (AP) 10.1).

TOEKOMST VAN DUITSLAND.

Naar aanleiding van het bezoek van de leider der Duitse Socialistische partij Dr. Kurt Schumacher aan Engeland op officiële uitnodiging van de regering maakte de bisschop van Nottingham bekend, dat volgens zijn opinie, deze partij voor het biezondere onderwijs in Duitsland gevaarlijk is. Hij liet uitkomen, dat deze partij materialistisch mag heten. Dr. Schumacher gaf de bisschop hierop een antwoord in de Britse pers, waarbij hij liet uitkomen, dat sommige leden van de partij werkelijk materialisten genoemd moeten worden, doch het materialisme is geen dogma voor de socialistische partij in Duitsland. De Bisschop gaf hierop wederom een antwoord waarbij hij een verslag gaf van zijn onderhoud met de leiders van de socialistische partij in Engeland.

Men vraagt zich nu in Engeland af, of het niet goed zou zijn ook de leiders van de Christelijk Democratische partij tot een bezoek aan Engeland uit te nodigen (ncwc).

het nieuws van vandaag

Overal ter wereld vraagt men om nationalisatie, doch Rusland gaat alweer verder. Men is in Rusland alweer een stap verder, daar vraagt men nu internationalisatie van bv. het Panamá-kanaal. De grondquaestie is deze, kan het bezit van iets ook doen eisen dat men andere uitsluit of belet er gebruik van te maken? Het lijkt van wel, ik heb een kantoor en een ander mag daar geen gebruik van maken. Doch nu een kanaal, Amerika heeft het Panamá-kanaal, dat is van belang voor geheel de internationale wereld, is het daarom dogi, dat het geïnternationaliseerd wordt? Helemaal niet, als de bezitter de garantie geeft, dat men er van gebruik mag maken, zo dit noodzakelijk is voor het algemeen belang. Men maakt de zaak té simpel en men gaat het goed recht van eigendom ontkennen, daar men gebruik en eigendom dooreenhaalt.

Wallace was weer eens aan het speechen; hij doet natuurlijk zo, dat ieder weer over hem moet spreken, doch eigenlijk vertelt hij niets nieuws.

Er is een affaire over een Engels diplomaat, waarover het fijne nog niet bekend is. In Colombia moeten de kinderen op school in het vervolg ook goed Engels leren. De Secretaris van de Verenigde Landen is op reis gegaan voor een tripje rond Zuid-Amerika; we weten niet of hij nog op Hato zal neerstrijken; hij begon in Mexico. In Trinidad heeft men moeilijkheden met de stakers van de publiek werken. Op Madeira brandde het stedelijke museum af, misschien bekend bij sommigen van onze lezers, die vroeger op hun reis naar de West een paar dagen in Madeira moesten blijven liggen.

Men spreekt nu ook van Joodse terroristen in Italië, dat alles zal de oplossing van het Palestijnse vraagstuk wel niet eenvoudiger maken.

Een werkelijk principiële discussie ontstond er in de Engelse pers tussen den leider van de nieuwe Duitse socialistische partij Schumacher en een bisschop in Engeland met de Curaçaose naam van Mgr. Ellis. De leider der Duitse socialisten was door de regering uitgenodigd voor een bezoek aan Engeland en werd geprezen als dé man die Duitsland een nieuwe toekomst zou bezorgen. Mgr. Ellis was echter reeds in Duitsland geweest en had met de leiders van die partij gesproken, reden waarom hij als zeer goed op de hoogte over hun ideeën kon oordelen. Mgr. Ellis nu verhief zijn stem, om het volk van Engeland er op te wijzen, dat deze partij in zijn principepen materialistisch genoemd moet worden en liet uitkomen, dat het streven van deze partij er tevens op gericht is, om zowel aan Katholieke als wel Protestantse ouders het recht te ontnemen voor hun kinderen scholen op te richten op confessionele grondslag. De woorden van dien bisschop zullen den heer Schumacher wel niet zo erg welkom zijn geweest, doch hij kon er niets anders op antwoorden als dat niet alle leiders van de partij het materialisme zijn toegedaan en men daarom niet mocht zeggen, dat het materialisme het dogma is van deze socialistische partij. Een nogal zwak verweer.

Op Curaçao zijn tot dusver geen nieuwe benoemingen bekend gemaakt; ook niet bij geruchte: alléén zoekt men nog een Minister voor de pers. Wij hopen.

Hoe Arnhem geplunderd werd

Frau Grasille licht vele sluiers op die over dit misdrijf hingen.

Frau Grasille, die een voorname rol speelde bij de plundering van de Gelderse hoofdstad, heeft thans gratis logies in hotel Sonsbeek, het PRA-gebouw. Men zou niet zeggen, dat deze vrouw als oorlogsmisdadigster geregistreerd staat. Zij zou een dienstbode kunnen zijn, die reeds 25 jaar trouw haar mevrouw heeft gediend, maar haar trouw gold het nationaal-socialisme en in het bizonder de NSVO. Zij vertelt tijdens haar verhoren onopgesmukt hoe het gegaan is met het huisraad van de getroffen Arnhemmers. Eigenlijk vindt zij het allemaal nog altijd erg logisch. Befehl was toch Befehl?

Men zal zich herinneren, dat tijdens de verhoren in Neurenberg o.m. aan Seyss-Inquart ook de plundering van Arnhem is ten laste gelegd. Frau Grasille heeft thans met haar verklaringen nieuw licht op deze tenlastelegging doen schijnen.

In de eerste dagen na de overwinning op de Airborne-troepen hebben leden van de weermacht, de S.S. en de OT zich zeer sterk aan individuële plundering schuldig gemaakt. Hoge Duitse officieren hebben openlijk hun misnoegen over deze gang van zaken te kennen gegeven, maar men zat nu eenmaal met de aangerichte vernielingen. Piano's stonden in regen en wind op straat en kostbare meubels werden als brandhout behandeld. De Duitse legerleiding ter plaatse besloot ten slotte van de nood een deugd te maken en bood de inventaris van de stad Arnhem aan Seyss-Inquart als oorlogsbuit aan. De Rijkscommissaris echter hoorde wellicht in die dagen ook nog andere berichten dan de propaganda van het DNB In ieder geval weigerde hij het aanbod.

Een en ander was echter ter ore gekomen van Martin Bormann, die Seyss-Inquart op het Führer-hoofdkwartier ontbood en hem daar preste om het aanbod aan te nemen. De Rijkscommissaris moest toen hebben voorgesteld, de buit onder de getroffen gouwen te verdelen. De gouwen Essen, Westfalen-Noord en Dusseldorp kregen blanco volmaakt tot plundering. Westfalen-Noord werd het Noord-Oostengedeelte van de stad toegewezen, Essen het Noordelijk deel en Dusseldorp de wijken ten Zuiden van de spoorlijn Utrecht-Arnhem. Het leeghalen van de fabrieken, grossierderijen en winkels werd aan het Feldwirtschaftskommando opgedragen. En zo begon de grote plundering van de gewonde, verlaten stad, de plundering, waaraan, volgens Frau Grasille, ook Nederlanders deelnamen...

Wanneer Frau Grasille haar verhalen doet, vindt ge al die Duitsers toch nog heel fatsoenlijke mensen. „Ze waren zo goed gedisciplineerd, vooral de lieden uit Westfalen; ze namen nooit iets voor zichzelf, dat zou diefstal zijn geweest. Alleen de O.T., die met 20.000 man in Arnhem en omgeving lag, stal wat ze kon vangen en grijpen. De commandant stond aan de Hollandse gravers toe van allerlei voorwerpen weg te halen en wanneer ze dan hun familie ontvingen, verdween het gestolene naar Zeist, Rotterdam of Apeldoorn, waar de gravers woonden".

Inderdaad heeft de Arnhemse recherche in deze plaatsen talrijke verdwenen goederen weten op te sporen, maar het is zeer de vraag of de generalisatie van Frau Grasille gerechtvaardigd is.

Frau Grasille vindt niet, dat de mensen uit Westfalen en de andere gouwen erg hebzuchtig zijn geweest. Ze namen alleen maar de gebruiksvoorwerpen... De meubels lieten ze staan. Van November 1944 tot Maart 1945 heeft dit Germaanse roofbeest geduurd. Toen was Arnhem nog slechts een stad van volkomen leeggeroofde, bevuilde en opzettelijk beschadigde huizen. Zelfs sommige hooggeplaatste Duitsers vonden het wel wat erg.

Men belegde een conferentie en een van de hoofdofficieren deed het ernstig gemeende voorstel om alle rommel die nog in de woningen lag in één kamer op een hoop te gooien en de andere vertrekken schoon te maken.

De inmiddels omgekomen Kreisleiter van de O.T., Kenterath, deed een „beter" voorstel aan de hand: om alle huizen in de stad te verbranden. Slechts de snelle verovering van de stad voorkwam dit plan.

Frau Grasille weet veel en vindt alles heel gewoon. Dat haar een langdurige gevangenisstraf te wachten staat, komt eenvoudig niet bij haar op. Grif en zonder aandrang noemde zij de namen van de Duitsers, die bij de plundering een vooraanstaande plaats innamen. Door haar verklaringen zijn een vrij groot aantal diefstallen opgehelderd en de P.R.A. te Arnhem hoopt, dat verschillende zaken nog achterhaald kunnen worden. Ook worden ijverige nasporingen gedaan naar de Duitsers, die medeschuldig zijn aan dit grote oorlogsmisdrijf en zich nog steeds op vrije voeten bevinden.

(Trouw).

VENEZUELA GEEFT CREDIET.

Gisteren besloot de regering van Venezuela een crediet van 3.200.000 bolivar toe te kennen ten voordele van de acht grootste kranten in Venezuela. De lening zal maandelijks moeten worden afbetaald. Men sloot ter voorziening van de kranten een contract af met den Russischen gezant. Rusland zal 4000 ton papier leveren (Caracas, (AP) 11.1).

CURAÇAO

RECTIFICATIE.

De Heer Mensing, Directeur van West-End Theater deelde ons hedenmorgen mede, dat het bericht welke wij gisteren geplaatst hebben aangaan de filmvoorstelling in Theater West-End, niet zuiver is.

Degenen die ons inlichtingen had gegeven, waren niet goed op de hoogte van de gang van zaken. Er waren geen „uitgenodigde instanties". Het was slechts op verzoek van de K.L.M. en de directie dat deze film werd gedraaid. Wij danken den Heer Mensing ten zeerste voor zijn uitleg in deze.

ONJUIST BERICHT UIT CURAÇAO.

In de Maasbode lezen wij:

Naar aanleiding van ook in de pers gepubliceerde berichten, als zou aan Dr. Joh. Hartog, aftredend hoofdredacteur van de „Amigoe di Curaçao" bij zijn vertrek uit Curaçao aangezegd zijn daar niet meer te mogen terugkeren, wordt van officiële zijde medegedeeld dat deze berichten onjuist zijn.

Op zijn verzoek om een bewijs van terugkeer werd aan Dr. Hartog geantwoord, dat hij een zodanig bewijs niet nodig had.

De waarnemend Procureur-Generaal heeft hem persoonlijk medegedeeld, dat hij eventueel later op de normale wijze weer kan worden toegelaten.

DR. P. A. KASTEEL BEZOCHT HET N.O.I.B.

Wij vernemen, dat Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel, tijdens **zijn bezoek aan** Nederland, in gezelschap van Prins Bernhard en Minister G. Bolkestein, een bezoek gebracht heeft aan het N.O.I.B. (Nederlands Opleidings Instituut voor de Buitenlandse dienst).

K.S.C.

Hedenmiddag vriendschappelijke wedstrijd tussen de Johan Maurits en Republiek. Morgenmiddag om 4 uur Semi-Finale tussen Tropials en Neptunus.

TOESTAND PASTOOR VAN TEEFFELEN.

De toestand van pastoor van Teeffelen is nog steeds zorgwekkend.. Dr. Maal juist op bezoek met de statenleden ver'eende de pastoor van Sint Eustatius medische hulp.

GEEN BEVROREN VLEES.

De vraag naar vers vlees is zeer groot, dit des temeer daar er gedurende twee maanden geen bevroren vlees uit Argentinië werd aangevoerd. Men zoekt nu van elders vlees in te voeren. mocht dit niet gelukken, dan zou men misschien over moeten gaan tot distributie.

SOLDATEN VOOR DE „WEST" IN OPLEIDING.

Het boemeltje Amsterdam-Alkmaar vertraagt zijn vaart, het eindpunt is in zicht en rechts van ons wappert het rood-wit-blauw van een complex van groen-grijze barakken. „Dat is kamp West-Indië" vertelt ons een spraakzame medereiziger. Het barakkenkamp, gelegen aan de Westerweg te Alkmaar, heeft in de afgelopen jaren een wisselende bevolking gehad. In 1939 lagen er Nederlandse militairen; zij zongen van „rats, kuch en bonen". Daarna weerga'mde het bekende „Denn wir fahren". In de volgende phase na de bevrijding, werd niet meer gezongen; gedetineerde vrouwen werden in het kamp ondergebracht. En eindelijk, enkele weken geleden, opende het kamp zijn poorten voor flinke Nederlandse jongens, soldaten uit alle delen des lands, die zich onder leiding van den De achements-commandant, den kapitein R. van der Leest, voorbereiden op de taak, die hun in Suriname en op Curaçao wacht. Er wordt weer gezongen aan de Westerweg.

„Detachement West-Indië" staat boven de toegangspoort. Het kamp is vol militair gerucht. Commando's weerklinken. Beslagen laarzen marcheren over het plaveisel. Maar in het privé-kantoor van den Compagniescommandant geuren te onzer eer de koffie en een Cadi-sigaret. Kapitein Van der Leest en luitenant-adjudant H. Post vertellen over de taak van dit legeronderdeel. De jongens, zo goed a's alle vrijwilligers, verbinden zich voor twee jaar. Zij zijn afkomstig van de Gezagstroepen en andere legeronderdelen en bestemd voor dat deel des Rijks, dat in het Moederland betrekkelijk nog het minst bekend is: hun opdracht is niet zozeer een militaire, maar in hoofdzaak gericht op morele hulpverlening. Twee compagnieën zijn bestemd voor Curaçao, terwijl de derde naar Suriname gaat. Kapitein Van der Leest za! dit Detachement begin Januari overbrengen.

Men laat ons het kamp zien. De cantine is niet zo ruim en luxieus als men ze in een grote kazerne zal vinden, maar proper en niet ongezellig. De dokter fungeert er nu en dan a's pianist en weet aan de piano de meest ingewikkelde variaties aan de „Boogie-Woogie" te ontfutselen. Er is een Rode-Kruis-afdeling met ziekenzaaltje en spreekkamer, die tegelijk voor spreekkamer en onderzoek dient. Het ziekenhuisgeurtje uit al de poties en f'esjes op de grote tafel kan intussen maar weinig patiënten verlokken. De conditie der jongens is uitstekend en zij voelen meer voor de pittige reuk van de snert, die al op grote afstand de keuken verraadt. Daar staan ketels, die zo'n 200 liter melk, aardappelen of erwtensoep kunnen bevatten en wij proeven het malse v'ees der varkenspootjes, die knusjes in hun groene snertbad liggen te sudderen.

De slaapbarakken, voor iedere compagnie één, zijn niet overdreven ruim, maar aan Monty's zitslaapkamer is men zo dadelijk nog niet toe. Nu hangen er de blonde Mientjes, gedecoreerd met doorpijlde harten, tenminste tot collectieve vreugde van de troep. De moderne was-installatie echter is een stukje luxe waar het kamp prat op gaat: zestien douches en tal van wastafels, warm en koud wa er naar keuze!

Weer zitten wij in het boemeltje, nu van Alkmaar naar Amsterdam en links van ons zien wij in het duister van de avond de lichten van het barakkenkamp. „Dat is kamp West-Indië", zeggen wij tot een medereiziger, die opschrikt uit zijn hazentukje en grote ogen naar buiten kijkt.

„De Tijd".

Garage battery chargers — Meyboom.

GETROUWD

Pieter Blom

MET

Aura Vos

10 Januari '47

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op December: 31 Maduro, Petra Clavel echtg. v. Petersz. V. M. d.; 9 Calmera, Domatilia Virginia echtg. v. Kastaneer, P. B. z.: 31 Davelaar, Nilda Maria echtg. v. Pereira, H. E. z.; Januari 2 Angela, Mónica echtg. v. Petrus, E. D. z.: Fecunda, Inocencia Martina echtg. v. Pedro, C. F. d: 1 Cijntje, Imelda Petronilia echtg. v. Pieternella, J. M. z.: December 29 Lourens, Stela Encarnación z.; Januari 1 Blanken, Felesita Marie Atanacia z.; Ceciel, Leona Emma z.; Rosaria, Juanita Leonor z.: Rosaria, Juanita Leonor z.: Dorotal, Cecilia Cristalina z.; 2 Alphenaar, Sarah Angela echtg. v. Vásquez, J. E. z.; 2 Senora, Vilma Jesusita echtg. v. Decaster, A. de G. d.; 2 Carolus, Dolores Cacilda echtg. v. Saez, F. d: Dec. 29 Thomas, Letitia echtg. v. Rombley, H. E. d: Jan. 4 Winklaar, Guillermina echtg. v. Rosalia, R. C. z: 5 Lucia, Gloria Maria Magin echtg. v. Marchena, A. A. z: 6 Smith, Hyacinth echtg. v. Vlaun, A. N. z: 4 Nahr, Angela Estela echtg. v. Stacie, H. G. z: Dec. 31 Landsmark, Octavia d; Jan. 4 Braafhart, Helena Isabel z: 6 Bienvenu, Rosalinda Calixto echtg. v. Martina, J. M. z: 3 Samson, Geertrude Wilbertina echtg. v. Truideman, E. A. E. z: Martin, Helena Mauricia echtg. v. Bergonje, R. F. d: 4 Eringa, Tjitsche echtg. v. Quartel, D. z; 6 Frans, Florencio Cristela: 4 Merced, Sylva Carmen d; Cristina, Victorian Martinus d: 7 Clemencia, Maria Carmen Rosenda echtg. v. Fray, D. Chl. d; 6 Deonisia, Leonora Eusebia d; 7 Pieters, Maria Asuncion echtg. v. Balentien, J. P. z: 5 Drommond, Mercelina Gerarda echtg. v. Balentina, F. V. z: 8 Saro, Juliana Augusta Jacoba echtg. v. Herkul, P. G. N. z; 9 Evertsz, Gladys Maria echtg. v. Gregorio, A. J. z; 6 Wout, Theresilia Adriana echtg. v. Boyé, C. de S. d.

Ondertrouwd op Januari:

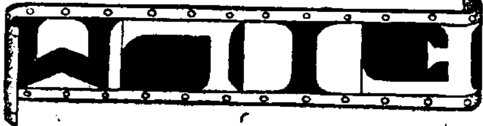
2 Lebacs, Willem Mertjo en Doelwijt, Esther Juliana Amalia; 3 Suchar, Iancu Leiba en Oberman, Hana Ruchla; 4 Kwarts, Edwin Wytso en Oduber, Ligia; de Haas, Cornelis en Taverner, Beryl Mary; 9 Offermans, Gilberto Nemesio en Karel, Polita Constancia; Muzo, Federico Enrique en Kirindongo, Plantina Florencia; Justin Theodoor Martinus en Cornelia, Martina Damasco; Koeiman, Juan Bautismo en Statie, Josepha Maria; Coleo, Romualdo Ricardo en Macaya, Ieblia Margarita.

Getrouwd op Januari:

4 Seaton, Willliam en Gilbert, Letitia Clementina; 8 Herman, Roberto Fernando en Raphaela, Norma Edita; Margarita, Virgilio Bernadino en Rosario, Dominga; Battes, Johannes Mattheus en Tolosa, Susana; Kuiper, Willem Geert en van Luit, Dirkje; Lendering, Theodorus Johannes Joseph en van Oudvorst, Wilhelmina Helena; van Leeuwen, Willem Cornelis Jacobus en Debrot, Dorothy; 9 Zanwijken, Adriaan George en Everduim, Marie Jacqueline; Oostburg, Richenel Floris Alwin en Vonsee, Gerharda Johanna; Dickens, Martinus en van Aan Halt, Isbelia Florentina.

Overleden.

Jan. 1 Pieternella, Visia Francisca 1 jl; Dec. 29 Irausquin, Lauraine 1 j.: 31 Jongbloed, Alphonsus Theodorus echtg. v. Cartwright, F. S. 42 j.; Jan. 3 Alfanar, Agustin Obispo 63 j.: 4 Alexander, Maximiliaan John 43 j.: 6 de Windt, Gijsbertha Escolastica 50 j.: 3 Rafaela, Leoncia Corina 52 j.: 6 Wong-Lun-Hing, Marcia Telma 8 mnd.: Dec. 19 Curiel, Rosa wed. v. Alvares Correa, I. 81 j.; Jan. 5 Zalm, Ferdinand Abraham Dirk Douwe echtg. v. Henriquez, R. S. 76 j.

JOAN OF PARIS.

De oorlog heeft ons veel films bezorgt. Vele van die producten werden door de regeringsreclamedienst gefabriceerd, om het moreel van het volk hoog te houden. Natuurlijk zijn het niet allemaal grote succes films geworden. Eerst was het publiek nog wat benieuwd, hoe het eigenlijk ging met zo'n oorlog, maar toen de wereld over in vele huisgezinnen geweten werd wat oorlog was, wilde men er geen plaatjes meer van zien, die toch niet echt waren.

Onlangs werd gevraagd, welke van al die oorlogs films zal nog van waarde blijven ná de oorlog, welke van al die films zou men nog wel eens willen zien, niet zo maar slechts vanwege de aardigheid als historische film, doch welke film zou men nog eens willen beleven en meemaken.

Weet u wat men voor antwoord gaf? Men noemde Mrs. Minniver, men noemde „The five Sullivans", een ander wilde „Since you went away", doch er waren verschillenden die de naam „Joan of Paris" noemden als een film van dieper gehalte.

We weten het niet precies, waar het in zit, doch het is waar het is een sterkere film dan de andere, een film die niet grandioos is met parades of duizelingwekkende gevaren, doch die aanspreekt, omdat die loerende spion lief speelt met kinderen en een muisje voor hen maakt van een zakdoek en toch tegelijk mensen de dood wil injagen, omdat er een meisje in het gezicht geslagen wordt op het hoogtepunt van de film? Of zijn het de getuige ogen van de pastoor in de biechtstoel?

De film is iets biezonders inderdaad waar. Er zijn domme dingen in, zoals dat legitimeren van die pastoor. Hij kan toch onmogelijk de hele bijbel van buiten kennen, doch dat vergeeft men. Soms ook loopt de film te langzaam véél te langzaam, en is de achtervolgingscene te onnatuurlijk spannend en te lang, doch we kunnen het ons voorstellen, dat deze film genoemd wordt als een oorlogsfilm, die men nog eens zou willen zien, ook zij, die zeggen, dat ze beu zijn van al dat oorlogsgedoe. We geloven ook wel, dat het komt door het kalme en buitengewoon beheerste spel van de figuur in de hoofdrol Michelle Morgan, een figuur, die daarom des te meer de aandacht trekt, daar de regisseur ons haar weet voor te stellen als de nieuwe Jeanne d'Arc van onze tijd. Goed werk zulk een film.

ONJUISTE KRIJGS-GESCHIEDSCHRIJVING.

Het Eindhovensch Dagblad wijdt een artikel aan „Het prijsgeven van Brabant" in 1940. Hierin wordt o.m. medegedeeld, dat Generaal Reijnders „een vergezeld voorstel aan den Franse generale staf had doen uitgaan", dat voorzag in een concentratie van Franse troepen om de verdediging van onze Peel-Raamstelling te steunen. „De 23ste Maart nu heeft de Nederlandse regering, na te elfder ure aan de Belgen gevraagd te hebben wat zij wist, dat zij niet konden geven, de Fransen een ander voorstel gedaan (het oorspronkelijk voorstel van Generaal Reijnders kwam hierdoor te vervallen)". Over een tot de Belgen gericht memorandum zegt het E. D. „Dit stuk, dat de 23ste Maart door Generaal Winkelman aan den Nederlandsen gezant te Brussel gezonden werd (soortgelijke stukken gingen tevens uit naar onze gezanten te Londen en Parijs) en dat aanstonds (wij spatiëren, m.m.) door den gezant ter kennis der Belgische regering moest worden gebracht, draagt een diplomatiek karakter".

Hier wordt dus met zoveel woorden gezegd, dat het Nederlandse opperbevel reeds maanden voor het uitbreken van de oorlog in officieel overleg is getreden met naburige landen. Het blad ontleent deze wetenschap aan „een document, dat de Duitsers in de Brusselse archieven hebben gevonden en door hem in een Witboek is opgenomen.

Bedoeld wordt hier het vijfde Duitse witboek, waarin Duitsland zijn aanval op ons land trachtte te rechtvaardigen door te „bewijzen" dat Nederland niet meer neutraal was doch met andere staten in overleg was getreden omtrent een gezamenlijk optreden in een oorlog tegen Duitsland. Als „bewijs" hiervoor wordt vorenbedoeld document aangehaald. Het E. D. put hier uit een nu niet bepaald onverdachte bron en het verbaast ons enigszins dat het blad deze bewijsvoering blijkbaar heeft aanvaard. Wij vestigen daarom de aandacht op een „verklaring van den O.L.Z.", door deze ondertekend op de dag van zijn gevangenneming (1 Juli 1940) en een dag later door het hoofdkwartier in ruime kring gestencild verspreid, waarvan de eerste vier punten luidden:

„1. Inderdaad heb ik een dergelijk memorandum doen opstellen en wel voor Hr. Ms. gezanten te Brussel, Parijs en Londen;

2. Deze stukken waren opgesteld op 23 Maart 1940;

3. Zij waren echter gesloten in een gezegelde enveloppe, welke pas mocht worden geopend na ontvangst van een mededeling van den Minister van Buitenlandse Zaken, dat Nederland in oorlog was met Duitsland. Vóór het tijdstip van openen van de verzegelde enveloppe kon de gezant uiteraard niet aan de inhoud van het memorandum gevolg geven!

4. Noch door de Nederlandse gezanten, noch door vertegenwoordigers van den Opperbevelhebber zijn, vóórdat Nederland door Duitsland werd overvallen, besprekingen gevoerd met de Belgische, Franse of Engelse regeringen of met de generale staven dier rijken".

Ook de aanvankelijke „voorstellen" van Generaal Reijnders mochten eerst na het uitbreken van een oorlog met Duitsland aan de betrokken regeringen worden overhandigd.

VEREENIGING VAN GEEMPLOYEERDEN DER KONINKLIJKE SHELL.

BUITENGEWONE LEDENVERGADERING

te houden op Woensdag 22 Januari a.s. te 20.15 uur in de Societeit Asiento te Emmastad.

AGENDA

1. Opening.
2. Notulen der Jaarvergadering.
3. Mededeelingen van het bestuur.
4. Verkiezing voorzitter.
5. Ingekomen voorstellen.
6. Kapitaalinvesteering.
7. Afscheidsrede Hr. de Kok.
8. Rondvraag
9. Sluiting.

Houdt allen dezen avond vrij om deze belangrijke vergadering bij te wonen.

Ook de dames der leden zijn hartelijk welkom.

Het Bestuur.

3—1

NIEUWS VAN OVERAL

BRAND OP MADEIRA.

Brand verwoestte gisteren het stedelijk museum van Funchall Madeira. Bij de brand gingen ook de plaatselijke archieven verloren, benevens de schilderijen van een schilder Migueis, die juist in de hal van het gebouw een tentoonstelling hield (Funchall Madeira, (AP) 11.1).

GRONDWETWIJZIGING SANTO DOMINGO.

De nieuwe volksvertegenwoordiging in vergadering bijeen nam met algemene stemmen het voorstel aan, om de grondwet te wijzigen (art. 94 — 94) in zake de macht van de staat tot het uitgeven van betaalmiddelen.

BISSCHOPPEN VAN SPANJE.

De bisschoppen van Spanje hielden voor de eerste maal sinds 1919 hun gemeenschappelijke bijeenkomst (Newc).

„COMIC'S".

In Amerika in de staat St. Louis was een actie om op te komen tegen de zgn. comic, die de geschiedenis verhalen van misdaden, daar dergelijke verhalen gelijk bleek uit een enquête gehouden onder 5000 kinderen zeer gevaarlijk zijn voor de mentaliteit van het kind (ncwc).

ENGELS OP SCHOOL.

De vertegenwoordiger van de republiek van Colombia bij de Verenigde Landen, Eduardo Zulata Angel, zal naar Colombia terugkeren, om daar de post van Minister van Onderwijs te aanvaarden. Hij is van plan eerst alle scholen van het land te bezoeken en het ligt in zijn bedoeling de noodzaak van het aanleren van de Engelse taal te benadrukken (Bogotá, (AP) 11.1).

DAM OVER DE DNJEPER.

Men meldt het herstel van de dam van de Dnjeper, die eerst door de Russen verwoest werd bij de intocht der Duitsers in het jaar 1941, en door de Duitsers hersteld, door hen andermaal werd verwoest, toen zij uit Rusland moesten wegtrekken (Moskou, (AP) 11.1).

DR. KURT SCHUMACHER
Leider Duitse Socialisten.

STAAT VAN BELEG.

De Gouverneur van Trinidad verbood samenscholingen van meer dan tien personen op de publieke weg, in verband met de stakingen in de publieke bedrijven, waarbij men een verhoging vraagt van 15% (Trinidad, (AP) 11.1).

PAUSELIKE DELEGATIE.

Z. H. de Paus benoemde Kardinaal Manuel Arteaga Bethancourt, Aartsbisschop van Havana tot Zijn delegaat bij het Nationaal Eucharistisch Cubaans Congres, dat de volgende maand zal plaats vinden. (Havana, (AP) 11.1).

MISSIE NIEUWS

FEEST OP SAN MATEO.

Morgen zal de Hoog Eerwaarde Pater Gallé O.P., Pro-Vicarius Apostolicus van Curaçao, ter gelegenheid van het Parochiefeest van de Heilige Familie Kerk, 's morgens om 9 uur een Plechtige Heilige Mis opdragen en 's avonds om 19 uur een Plechtig Lof. Pastoor Van Rooy O.P. zal de feestpredicatie houden.

PASTOOR BURGEMEESTER OP TERUGREIS.

Op 30 Januari as. vertrekt uit Amsterdam met de „Bloemfontein" de bekende Pastoor A. Burgemeester O.P., voorheen Pastoor van Sint Bartolomy.

De Heer en Mevrouw
A. H van Oudvorst - van Beest
hebben de eer U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun dochter
Willy
met den heer
Th. J. J. Lendering

De Heer en Mevrouw
A W. A Lendering - Slakhorst
hebben de eer U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun zoon
Theo
met Mejuffrouw
W. H. van Oudvorst

Huwelijks inzegening Maandag 13 Januari 1947 om 9 uur, in de Parochiekerk van de H. Theresia te Juicio

Receptie: 8 uur n.m. te St Rosa 59

DE HEER EN MEVROUW
A. Trappenberg - van Griekem
geven met grote blijdschap kennis van de geboorte van hun zoontje
RIVO TEOFILO
St. Elisabeth Gasthuis 8-1-'47

Kerkelijk leven Santa Maria

1847 — 1947

Het kerkelijk verleden van het Vicariaat van Curaçao komt meer en meer volledig voor ons te staan. Mochten we zelf steunend op het werk van Mgr. Gijlswijk en Pater Euwens en Pater Luyckx reeds een geschiedenis schrijven van Curaçao, later nog apart een kerkgeschiedenis van Aruba en ook van Bonaire onder de verschillende parochies is de geschiedenis van de parochie van St. Maria nog niet geschreven, vandaar deze schets.

Pater Euwens schreef uitvoerig over de oprichting van de parochie te Barber. Pater Latour behandelde San Willibrordo, Santa Rosa en Jandoret en Groot Kwartier, en, nu ook het vorig jaar, de parochie Pietermaai.

De parochies vonden wel ook verdere bespreking, zo b.v. Pater Volk over de St. Annakerk, Pater Offermans over het klooster op Pietermaai, doch de parochie van St. Maria werd nog niet tot onderwerp gekozen.

Moge deze schets goed uitvallen. Bij het eeuwfeest van de parochie kan er dan een volledig beeld gegeven worden.

Het materiaal voor deze schets is ontleend aan het bisschoppelijk archief.

In het jaar 1847 werd de parochie van St. Maria gesticht en kreeg geheel de midden-divisie van het eiland zijn vaste priester.

Toch zijn er ook in de oude tijd wel priesters geweest. Zo was er op de plantage Hato (er staat eigenlijk Hatto) een priester van de Franse natie met de naam van Berard. Hij was naar Curaçao gekomen, om te genezen van een kwijnende ziekte. Ons is onbekend, waarom de man daarvoor Curaçao had uitgekozen. Hij woonde op de plantage Hato* de plantage, die het eigendomwas van de Gouverneurs en waar de Gouverneurs konden uitrusten van de vermoeienissen van hun ambt.

De man is dus wel vriendelijk ontvangen, dat hij daar mocht rusten in het rusthuis van de Gouverneur zelf.

Hato was de plantage waar de eerste grote opstand had plaats gehad in het jaar 1750. Misschien was de tegenwoordigheid van een priester een middel om de orde te handhaven?

De man was nog maar kort op Curaçao, toen hij overleed. Hij stierf 29 October 1765.

Veel zielzorg zal deze man in de korte tijd ook niet hebben kunnen oefenen. We weten niet waar hij begraven werd. Volgens van Meeteren in zijn studie over de kerkhoven op Curaçao in „Geschiedkundige Opstellen" (1943). is er op de plantage Hato nabij de bronnen een begraafplaats, misschien ligt Pater Bernhard daar begraven. We zullen hem maar rust laten liggen tot de jongste dag. Wie weet nog iets over deze figuur?

De kronieken van Santo Domingo of Guadeloupe zullen zijn naam wel kennen.

Gouverneur Jacob van Bosvelt (1761 — 1762) woonde ook op Hato, zo althans lezen we in een brief van 19 April 1762.

Pater Berard trof als gouverneur op Curaçao een Fransman, Jean Rodier gehuwd met Anna Ellis. Hij trof dus een landgenoot als Gouverneur en misschien gaf dat meer contact, zodat de Gouverneur toestond dat Pater Berard zich op Hato kan vestigen.

In het jaar 1824 kwam Mgr. Niewindt op Curaçao aan en heel systematisch is hij begonnen overal kerken en scholen te bouwen.

Santa Maria lag in wat men toen noemde de middendivisie. Er was op héél het eiland slechts één kerkje de St. Annakerk op Otrabanda, en daar moesten de mensen heen, om hun kinderen te laten dopen, om hun catechismus te leren, hun troost te zoeken in de ellende van hun bestaan.

In de oude tijden trokken de Paters Jezuïeten (1700 — 1740) reeds de plantages af, om de mensen te troosten en zij ook zullen Hato, Muizenberg, Steenkoraal, Mahuma bezocht hebben. Het is echter toch begrijpelijk, dat Mgr. Niewindt eerst voor de verder afgelegen Oost en West divisie zorgt. Hij had een huiskapeltje op St. Barbara bij een zekere Curiel en grijpt de gelegenheid aan, om in een maïsschuur op Barber de H. Mis te lezen.

Daar groeiden de parochie van St. Rosa uit (1833) en Barber (1829).

Toen er meer priesters kwamen, zag prefect Niewindt uit naar een stuk grond in de Midden-divisie, hij zelf had ook die streken veel bezocht, maar het was te lastig, de shonnen zouden men niet zo maar toestaan, dat de mensen naar de stad gingen, om naar de kerk te gaan, dat was voor hen toch niets als tijdverlies en wie kon weten of ze terugkwamen?

De weg naar de benedendistricten liep in die dagen verder door de midden-divisie, als men de stad uitreed rond Gabaai (later Habay), kon men niet ineens langs Cas Chiquito naar het Westen, doch ging men de weg op, die naar de Gouvernementsplantage Hato leidde, kwam dan voorbij een huis met erf met de wonderlijke naam van Paradijs en via het de oude weg naar Hato (de nieuwe loopt natuurlijk anders, en heeft in 1938 de bocht er uit gehaald) daar waar een tuintje was met de naam Bethlehem. Over deze laatste tuin, (de tuin is er niet meer het is een kaal stuk grond met wat huizen erop), sloeg de weg naar de benedendistricten naar het Zuiden af.

Men kwam dus door de midden-divisie wilde men naar de West divisie. Prefect Niewindt, gelijk vroeger de Jezuïeten en de Franciscanen en de verschillende andere geestelijken kende natuurlijk die streken.

Het is soms wel eens goed, om het verleden te beschouwen, dat geeft wat moed en stemt tot dankbaarheid.

Langzaam, maar zeker heeft Pastoor Niewindt zijn plannen verwezenlijkt en zo wende hij in het jaar 1840 pogingen aan, om ook in de midden-divisie van het eiland, wat nogal druk bevolkt was, godsdienstonderricht te kunnen geven.

Op 6 Juni 1840 vraagt Pastoor Niewindt (toen nog Pastoor en geen Monseigneur), om een stuk grond in dat gebied, groot een bunder, het minst geschikt voor cultuur, te kunnen kopen, om er een kerk of kapel te kunnen bouwen. Dit verzoek werd door het Koloniaal Bestuur de 26ste September toegestaan, de grond was eigendom van Mej. Gijsbertha Da Costa Gomez en ging voor ƒ 200 in handen van de prefect over.

Bij de verkoop schijnt bepaald te zijn, dat het stuk grond met een muur omringd zou worden. Laten we hopen, dat deze bepaling er alléén om zakelijke redenen werd bijgevoegd, om nl. de geiten te keren en niet om de invloed naar buiten te belemmeren. Het stuk werd vastgesteld op 7 October 1840.

Dat is het begin van de parochie Santa Maria. Tweemaal in de week komen er sinds die datum de kapelaans van de St. Anna-kerk catechismusles geven.

Men gebruikt voor die les een hut op Wanota en die hut vestigt zich op 7 September 1847 een zekere Pastoor Smit. Het eerste doopje staat ingeschreven op 17 September 1847, de Pastoor kreeg zijn opdracht 26 Augustus 1847. De bevolking wordt dan op 2500 zielen geschat.

(Wanota of Juan nota ligt tegenover Dein).

Zoals men ziet, heeft het nog zeven jaren geduurd, voordat daar een priester kon komen wonen. Maar dan gaat het ook steeds crescendo.

In de Octobermaand van het jaar 1940 verschenen er dan ook een paar artikeltjes in de kranten, om dankbaar te herdenken, dat het toen 100 jaar geleden was, dat men daar op St. Maria de kinderen en ook de grote mensen begon te onderrichten, hoe de weg naar de hemel loopt.

In het jaar 1837 waren er twee geestelijken aangekomen Kistemaker de latere tweede Vicaris van Curaçao en Putman. Kistemaker kreeg nu de zorg voor St. Maria.

Tweemaal per week ging hij te paard of ezel zijn parochie (!) in. Kistemaker was in 1841 reeds op de Bovenwinden, doch de kapelaan Ledel van de St. Annakerk nam zijn werk over. Hij was in het jaar 1840 op Curaçao aangekomen.

Deze priester Ledel kan ook niet veel werk verricht hebben, hij komt niet eens voor op een officiële lijst van priesters, die werkzaam zijn in de missie (datum 15 Januari 1845) daar hij toen ziekelijk was en voor herstel verbleef bij Pastoor Putman op St. Rosa.

*) Hato betekent niets anders als beestenkoraal.

HEILIGE FAMILIE KERK
Morgen Parochie-feest.

Zwarte Handel

Publiek moet bij de bestrijding helpen.

Alleen in de maand Juli zijn in ons land 7144 overtredingen van de prijsvoorschriften geconstateerd. Het daggemiddelde bedraagt 200. Wanneer men nu beseft, dat een zwarte handelaar niet van één klant kan leven, is er weinig voorstellingsvermogen voor nodig om de omvang van de zwarte handel vast te stellen, aldus zeide ons de heer H. van Duyn, hoofd van de afdeling prijscontrole van het Directoraat-Generaal van de prijzen.

Het aantal klachten, dat bij de prijs-controlerende organen binnenkomt, is vrij groot; in Juli in het district Noord Holland — Utrecht: 754. Die klachten worden gewoonlijk achteraf ingediend; de praktijk heeft geleerd, dat 60 à 70% ongegrond is.

De bronnen van de zwarte handel vindt men niet alleen bij de grenzen. Zeeluï brengen ook veel goederen aan, die in de zwarte handel verdwijnen. Voorts wordt de zwarte markt in niet onbelangrijke wijze voorzien door middel van toewijzingen voor grondstoffen, waarvan een deel weer „zwart" wordt verkocht. Ten slotte blijken vele artikelen, die in de zwarte handel worden gebracht, van diefstal afkomstig. Het publiek, dat als koper op de zwarte markt optreedt, beseft dit niet, maar maakt zich op deze wijze niet alleen schuldig aan overtreding van de prijsvoorschriften, maar eveneens een heling.

De zwarte handelaren, die men op straat en in sommige café's e.d. aantreft, zijn vaak slechts niet meer dan een schakel in het hele systeem. De grote zwarte pieten bedienen zich n.l. veelal van zwarte reizigers en zwarte commissionnairs. Zelf blijven ze veelal op de achtergrond. Tal van zwarte pieten zijn daarom ook moeilijk te achterhalen, omdat ze over verschillende correspondentie- en telefoonadressen beschikken. In sommige artikelen worden soms enorme winsten behaald.

Zo kwam de prijscontrole onlangs achter een handel in closetpapier, waarbij ƒ 100.000 winst was gemaakt. Toen er moeilijkheden in de suikerdistributie waren, nam de zwarte handel in zoetstof enorm toe.

In één geval achterhaalde de prijscontrole een zwarte winst van ƒ 150.000.

Het berekenen van zwarte prijzen komt veelvuldiger voor dan de meeste mensen beseffen. In één plaats constateerde men in winkels, waar ceramische artikelen worden verkocht 90% prijsoverschrijdingen.

De prijscontrole strekt zich over het gehele bedrijfsleven uit. De grote industrieën en bedrijven worden zeker niet overgeslagen. Overtredingen vallen daar echter moeilijker te constateren en wel door de zwarte boekhouding, zowel bij groot als klein. Het personeel verleent hierbij vaak medewerking.

Een geval van zwarte boekhouding werd onlangs geconstateerd bij een lunchroomhouder. De man had zijn zaak voor ƒ 20.000 laten verbouwen. Onder de tafel had hij ƒ 6.000 toebetaald.

Per maand achterhaalt de prijscontrole ongeveer voor ƒ ½ à 2 millioen. Niet alle overtredingen hebben echter een procesverbaal ten gevolge. Ongeveer 10% blijft buiten vervolging. Indien het aantal ambtenaren groter zou zijn, zou het aantal te achterhalen gevallen ongetwijfeld ook groter worden.

Het euvel van prijsovertreding en zwarte handel kan intussen niet voldoende worden bestreden, als het publiek niet meewerkt. De plaatsvervangend directeur-generaal van de prijzen, drs. M. Behrens, wees er in dit verband op, dat men meer nog dan voorheen zich voorstelt het publiek op het stuk van geoorloofde prijzen voor te lichten. In Rotterdam is een geslaagde proef genomen met etalage-tentoonstellingen van ceramische producten. Deze proef zal in andere plaatsen, zoals Amsterdam en Den Haag worden herhaald. Verder koestert men het voornemen naar het Amerikaanse voorbeeld der „panels" commissies uit de kring van huisvrouwen en vakverenigingen te vormen, die bemiddelend tussen het publiek en den detaillist zouden kunnen optreden. Op deze wijze zal vaak een minzame oplossing van het controleprobleem kunnen worden verkregen.

DE „MOEDER ALLER SPORTEN" STIEFMOEDERLIJK BEDEELD.

Het belang van athletiekbeoefening.

Wanneer de waarde van een sport zou worden afgemeten naar haar populariteit, dan zou in ons land de athletiekbeoefening er biezonder karig afkomen. Want de athletiek, die de internationale erenaam van zich slechts in een matige belangstelling mogen verheugen.

Een onverdiende situatie, die in geen enkel opzicht in overeenstemming is met de werkelijke waarde van deze sport.

De oorzaken hiervoor zijn overigens niet moeilijk aan te duiden. Het begint al met de Nederlandse jeugd, die in haar schooltijd vrijwel niet in de gelegenheid komt kennis met deze sport te maken en degenen onder haar, die deze kans wel krijgen, behoren bijna altijd tot de lichamelijk beter geschikten, wier aanleg voor deze sport op een of andere wijze is gebleken. Deze gang van zaken heeft er dan ook toe geleid, dat de athletiek als wedstrijdsport alleen voor deze lichamelijk beter geschikten aantrekkingskracht heeft gekregen.

Dit is betreurenswaardig, gezien de grote betekenis der athletiek, omdat zonder overdrijving kan worden gezegd, dat het lichamelijk welzijn van ons gehele volk er mee gebaat zou zijn, indien de Nederlandse jeugd in staat werd gesteld enige jaren athletiek te beoefenen.

Veelzijdig.

Met het zwemmen behoort de athletiek namelijk tot de zeer weinige sporten, waarbij elke beoefenaar regelmatig een dosis lichaamsarbeid verricht, die zijn physieke gesteldheid in alle opzichten ten goede komt. Wat veel meer is dan van andere sporten gezegd kan worden, waarbij het kan voorkomen, dat een beoefenaar lange tijd aan het spel deelneemt, zonder dat hij ook maar een beweging heeft behoeven te maken.

Bovendien zijn de athletiekonderdelen zó gebaseerd op de natuurlijke bewegingsmogelijkheden van den mens, dat het speciaal in onze mechanische tijd van het grootste belang is hiervoor compensaties in de plaats te stellen.

Deze compensaties biedt de athletiek nu in ruime mate. Het wandelen, lopen, springen en werpen in de vrije natuur zijn de middelen om ons lichaam beter bestand te maken tegen de schadelijke invloeden van ons moderne leven.

Het is daarom te wensen voor het gezonder worden van ons gehele volk, dat de athletiek een verplicht schoolvak wordt. De Nederlandse volkskracht zou hiervan zonder twijfel de vruchten plukken en nog meer, wanneer na de schooltijd in jeugdorganisaties, bij leger en vloot, ja, overal waar vele jonge mensen verenigd zijn, de athletiek op het sportprogramma een grotere plaats gaat innemen.

BEKENDMAKING.

Hiermede wordt aan het Publiek en de Handel in het algemeen bekend gemaakt dat met ingang van 6 Januari 1947 een bijkantoor der INCU te San Nicolaas werd geopend in het Postkantoor hetwelk geopend is van 8 uur tot 2 uur en van 13½ tot 15½ uur.

Voorts wordt aan het Publiek bekend gemaakt dat postpakketten vanaf 6 Januari 1947 geopend aangeboden moeten worden teneinde gecontroleerd te worden op het kantoor der INCU.

Hoofd van het Bureau voor Crisiszaken.